

novení čl. VI zák. č. 130/1930 Sb. z. a n. Podle § 54, posl. odst., ex. ř. se vyžaduje, aby bylo v exekučním návrhu předloženo potvrzení úřadu, jenž rozhodnutí nebo nařízení vydal, že není podrobena oprávněmu prostředku, který vykonatelnost zastavuje. Tomuto požadavku není vyhověno, předložil-li úřad opis výměru, ověřený doložkou úřadu, který výměr vydal, že opis souhlasí s prvopisem, a je-li v kontextu výměru uvedeno, že možné námitky proti výměru nemají odkladného účinku. Pouze z toho nelze již usuzovati na vykonatelnost výměru, protože z uvedeného návěští o oprávněných prostředcích a jejich právních účincích, do kontextu pojatého, není patrné, že byl výměr povinnému anebo jeho právnímu předchůdci doručen. Protože návrh nemá náležitosti požadované v § 54, posl. odst., ex. ř., byl návrh na povolení exekuce zamítnut.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ustanovením čl. VI zák. č. 130/1930 Sb. z. a n. mělo býti jen umožněno podřadění určitých rozhodnutí správních úřadů pod § 1 č. 12 ex. ř., nemělo však býti jinak nic změněno na ustanoveních exekučního řádu o předpokladech pro povolení exekucí. Proto platí i nadále ustanovení § 54 odst. 2, ex. ř., podle něhož v exekučním návrhu, opřené o exekuční titul podle § 1 č. 12 ex. ř., musí býti prokázána též vykonatelnost exekučního titulu, a to předložením potvrzení úřadu, jenž exekuční titul vydal. Tento zákonem stanovený předpoklad pro povolení exekuce nebyl v souzené věci splněn a proto rekursní soud již z toho důvodu právem zamítl exekuční návrh. Stěžovatel marně namítá, že rozhodnutí správního úřadu, o které jde, je podle zákona ihned vykonatelné, neboť ustanovení § 54, odst. 2, ex. ř. má právě za účel vyhraditi zásadně správnímu úřadu, jenž vydal nález podle § 1 č. 12 ex. ř., posouzení všech otázek týkajících se vykonatelnosti nálezu, tudíž také otázky, zda rozhodnutí je ihned vykonatelné čili nic, a stěžovatel nemohl řešení dotčené otázky přesunouti na soud tím, že nepředložil předepsané potvrzení o vykonatelnosti.

Čís. 16681.

Vymáhající věřitel jest na újmu vnuceného správce a účastníků majících podle § 120 ex. ř. nárok na uspokojení z přebytků výtěžků vnucené správy bezdůvodně obohacen o částku, kterou mu z nich vnucený správce neprávem vyplatil. Vnucený správce jest i po svém zproštění úřadu osobně oprávněn domáhati se vrácení částky neprávem vyplacené, dokud však onu částku vnucené správě sám nenahradil, může se domáhati na obohaceném věřiteli jen složení částky u exekučního soudu.

(Rozh. ze dne 1. února 1938, Rv I 1696/36.)

Žalobce byl od 31. října 1931 do 16. května 1934 vnuceným správcem domů č. p. 1755 a 1576 v exekuční věci vedené nynějším žalovaným jako vymáhajícím věřitelem proti povinnému Bohdanu R. Jako vnucený správce uvedených nemovitostí vyplatil žalobce po částkách z výtěžků vnucené správy žalovanému na jeho žádost celkem 264.000 Kč, domníváje se, že musí uspokojovati pohledávky vymáhajícího věřitele, který vedl vnucenou správu a že jest jeho povinností zapravovati úroky, anuity i jistinu vymáhajícího věřitele před pohledávkami ostatních věřitelů. Když předložil exekučnímu soudu vyúčtování, neuznal soud ony platby a uložil žalobci, aby částky v zažalované výši 264.000 Kč i s úroky ode dne provedených plateb vymáhal po dobrém anebo žalobou a aby je podle § 120 č. 5 ex. ř. poukázal knihovnímu věřiteli v prvním knihovním pořadí. Nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Že žalobce platil žalovanému v omylu, vyplývá již z toho, že mu platil ve funkci vnuceného správce jako vymáhajícímu věřiteli, ačkoliv pohledávce žalovanému předcházely jiné knihovní pohledávky, které žalobce při placení pomínil. Takový postup je v rozporu s ustanovením §§ 120 a násl. ex. ř. Platil tudíž žalobce žalovanému v právním omylu, máje za to, že žalovanému přísluší nárok na placení, ačkoliv tomu tak podle zákona nebylo. To, že žalovaný je též knihovním věřitelem dlužníkovým, ovšem s pozdějším knihovním pořadím a že má nárok proti dlužníku na zaplacení úroků a anuit, nemá významu, neboť rozhodující jest pouze, že žalovaný neměl v době placení nároku na placení v pořadí určeném exekučním řádem. Platil-li vnucený správce přece žalovanému v pořadí, které mu nepatřilo, platil mu něco, co mu nenáleželo, jak to má na mysli ustanovení § 1431 obč. zák. Odvolatelův citát ze Stubenrauchova komentáře se na souzený případ nehodí, neboť vnuceného správce nelze pokládati za dlužníkovu zmocněnce ani za osobu, která plní za dlužníka resp. za osobu, která jest zavázána dlužníku, aby za něho platila jeho věřitelům, neboť vnucený správce jest orgánem soudu, jehož obor práv a povinností jest vymezen výhradně předpisy exekučního řádu. Posoudil tudíž prvý soud věc správně po stránce právní, když žalobě vyhověl.

Nejvyšší soud změnil rozsudky nižších soudů jen potud, že uznal žalovaného povinným složit 264.000 Kč s přísl. u exekučního soudu na účet vnucené správy domů č. p. 1755 a 1576 v P.

Důvody:

Žalovaný doličuje především, že nebyl bezdůvodně obohacen, přijal-li od vnuceného správce zažalovanou částku, ježto tím byla zaplacená pravá pohledávka, kterou měl za povinným ve vnucené správě Theodorem R. K tomu však stačí podotknouti, že zažalovaná částka nebyla žalovanému vyplacena povinným, nýbrž z výtěžku vnucené správy, z nichž mohou býti vnuceným správcem bez dalšího řízení uspokojeny jen pohledávky uvedené v § 120 ex. ř. Vydal-li vnucený správce

z výtěžku správy žalovanému zažalovanou částku, ač žalovaný podle § 120 ex. ř. neměl nárok na to, aby mu byla ona částka vyplacena z výtěžku vnucené správy, je žalovaný bezdůvodně obohacen, ovšem nikoliv na újmu povinného, nýbrž na úkor účastníků, již měli podle § 120 ex. ř. nárok na uspokojení z výtěžku vnucené správy, následkem toho však, že část výtěžku byla vyplacena jinému, z výtěžku uspokojení býti nemohou, a na újmu vnuceného správce, jemuž může podle § 118 ex. ř. býti uložena náhrada, za niž ručí osobně. Ježto k žalobě z bezdůvodného obohacení jest oprávněn každý plátce, na jehož úkor se bezdůvodné obohacení stalo, nemůže býti ani pochybno, že také vnucený správce jest osobně oprávněn domáhati se vrácení částky jím neprávem vyplacené a že to právo má i tehdy, jestliže byl, jako žalobce v souzené věci, již zproštěn úřadu, poněvadž tím jeho osobní ručení nezaniklo. Není tudíž důvodná ani námitka dovolání, že žalobce zproštěním úřadu správcovského pozbyl aktivní legitimace k žalobě. Žalobce ač již dosud částky jím neprávem vyplacené ještě nenahradil a proto je jeho újma dosud jen v tom, že vnucená správa má schodek, ale také zaň ručí. Nelze ovšem ani přehlížeti, že dokud žalovaný nesplnil náhradu podle § 118 ex. ř., mají též věřitelé v § 120 ex. ř. uvedení proti žalovanému nárok z bezdůvodného obohacení, jenž s nárokem žalobce konkuruje. Žalobce může proto, dokud sám ještě náhradu nesplnil, na žalovaném z důvodu bezdůvodného obohacení se domáhati jen takového plnění, jímž bude jednak on zproštěn osobního ručení a jednak zajištěn i nárok věřitelů na uspokojení nároků uvedených v § 120 ex. ř. Těmto hlediskům nevyhovuje vyplacení zažalované částky žalobci, jak se jí v žalobě je domáháno, nýbrž jen její složení u exekučního soudu. Tím bude vyplacena osobám, jež mají na ni podle § 120 ex. ř. nárok, a tím zanikne zároveň osobní ručení žalobce za tuto částku podle § 118 ex. ř. Bylo proto o dovolání rozhodnuto, jak uvedeno ve výroku (srov. rozh. č. 7773 a 1722 Sb. n. s.).

Čís. 16682.

Právo kupitele zadržeti a užívatí v případě prodlení se zaplacením kupní ceny věci, k níž si prodávatel vyhradil vlastnické právo do jejího úplného zaplacení, dokud mu prodávatel nevrátí konané splátky, jest nárokem obligačním, jehož dodržení se kupitel může domáhati pouze na prodávateli, nepřisluší mu však petitorní žaloba na vydání věci proti třetímu, který mu tuto věc se souhlasem prodávatlovým odňal.

(Rozh. ze dne 1. února 1938, Rv I 2518/36.)

Žalobkyně koupila od firmy Alfréd W. šicí stroj za 1.600 Kč, které měla spláceti po 60 Kč měsíčně a prodávající firma si vyhradila k prodávajícímu stroji vlastnické právo do úplného zaplacení kupní ceny. Ježto